

Aipatu bilera Liman egingo da, aurtan bertan. Pizangok uste du gailurra aukera ezin hobea izango dela jatorrizko herriak basoak eta klima babesteko gai direla munduari erakusteko.

Konpainiek eta gobernuek herriekin dituzten harremanak bere onera ekartzea zaila izaten dela uste du Rachel Davis AEBetako Harvard Unibertsitateko Gizarteko Ardura Korporatiborako Ekimeneko kideak. «Askoz ere zailagoa da herri batekin harremanak berriz eraikitzea, lehen suntsitu egin badira. Harremanetan ezin da besterik gabe atzera egin», adierazi du Davis ikerketaren egileetako batek. Franksek dibortzioarekin alde ratzen ditu konpainien eta herrien arteko harremanak: ia inoiz ez da gertatzen dibortziatutakoak berriz ezkontzea.

Meatzaritzako korporazio handienak gaia ulertzen hasiak direla dirudi. Davisen jakinarazi duenez, korporazio horietako batzuk NBERen Giza Eskubideen eta Enpresen Printzipio Gidariak aplikatzen hasiak dira. Metal eta Meatzaritzako Nazioarteko Kontseiluko Garapen Jasangarrirako Markoa ere bere egin dute. Ez da gauza bera gertatzen hidrokarburoen alorrean. «Horiek oso kultura desberdina dute. Ez dauke herriekin harremanak edukitzera ohituta», esan du Franksek.

Ikerketak agerian uzten du ingurumena eta ura izaten direla

Peruko Gobernuak atzerriko konpainiei eman zien jatorrizko herrien betiko lurren gaineko kontzesioa. Erabakiaren aurkako erresistentzia tragedia bihurtu zen 2009ko ekainaren 5ean, manifestariak itxitzeko errepide bat irekitzeko asmoarekin Polizia bertaratu zenean: 24 polizia eta 10 zibil hil ziren Bagua izeneko iparraldeko oihaneko herrian. Irudiko txartelak sarraski hura gogorarazten du.

GAUR8

tentsioa eta borrokak eragiten dituzten faktore nagusiak. *Fracking* edo haustura hidraulikoa erabiliz gasa eta petrolioak erauzteko jarduerak ugaltu egin direnez, eta horiek ura kutsatu egiten dutela kontuan hartuta, Daniel Franksek uste du gatazka handiak izango direla hemendik aurrera.

PRESIO EKONOMIKOA

«Txosten ona da, baina ez du aipatzen kontu garrantzitsu bat: proiektuak lehenbailehen aurrera ateratzeko izaten diren presio ekonomiko zein politikoenak», dio Jamie Kneen Mining-Watch Canada gobernuz kanpoko erakundeko ekintzaileak.

Akziodunek beren inbertsioek irabazi handiak ematea nahi dute, eta, gobernuek, zergak eta abantailak lehenbailehen iristea. Horren eraginez, konpainiek amore emateko interes gutxiago izaten dute, edo herritarrek onartzeko moduko alternatibak aurkitzeko ez dute nahikoa denbora hartzen, Kneenek Tierramerikari esplikatu dionez. «Enpresek badakite arazoak izango direla. Normalean, gatazka ez dela handiegia izango egiten dute apustu, eta inbertsioa egin duteinei arrisku hori ezkutatzen saiatzen dira», erantsi du.

Gainera, gatazka guztiak ez dira saihesteko modukoak. «Komunitate batzuek ez dute inoiz onartuko beren ura kutsa dezakeen inolako arriskurik».

Anisakisa

Unai
Belaustegi

Egunotan anisakisa parasitoak hartu duen protagonismoa dela eta, arrantzale ohi bati zuzenean galdetu eta zutabea bere hitzekin betetzea erabaki dut:

«Intentzio txarrez zabaldutako mezua izan daitekeela uste dugu arrantzale askok. Eta hala ez bada, gaizki bideratu dute auzia. Euskal arrantzaleoi kalte ikaragarria eragin digu eta kaltea nahita arrain kontsumoaren ohiturak aldatzen saiatzen ari direnek eragin dutela esatea ez legoke sobera. Poliki-poliki, prestatu eta izoztua dagoen arraina sartzen ari gara etxeetara. Anisakisaren albisteak zentzu horretan oztopo bat gehiago jarri dio arrain freskoari. Arrainaren prezioa jaisten hasi da, eta, zeukan prezio baxua ikusita, arrantza munduarentzat kolpe latza izan da.

Euskal kostaldean oso jende gutxi gaixotu da arraina janda, baina, diotenez, gaixotzeko gero eta arrisku handiagoa dago. Dirudieenez, itsas ekosistemaren parte den zomorro honi, itsasontziek egiten dituzten deskarte kopuru handiek mesede egiten diote. Portuan salduko ez dela aurreikusten den arrainaren zati handi bat uretara botatzen dute. Deskartatutako kopurua harrapatutakoaren %50era iristen da. Uretara botatzen den arraina, itsasoan usteltzen gertatzen da eta horrek anisakisaren ugalketari mesede egiten dio.

Europar Batasunak arrantza politika berria aplikatuko du 2015etik aurrera, eta, ondorioz, itsasora botatzen den arrainaren kopurua legez gutxituko du, harrapatutakoaren %7ra mugatu arte. Itsasoari lotuta hartu behar diren erabaki askoren artean, hau bat baino ez da, baina agian anisakisaren auzia konpontzen lagun dezake. Hala ere, arraina ongi egiten bada, ez dago inolako arazorik».

Oraindik euskal kostaldean harrapatutako arrain freskoa jan dezakegula ospatzeko, soziedadean antxoa-jan eder bat egitea erabaki dugu arrantzaleak eta biok. Gonbidatuak zaudete! •